

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഏകത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമസ്യ മായാമയം ഛിന്നം മസ്തകം സന്ദർശ്യ രാവണേന
സീതായാ മോഹനം

തതസ്തമക്ഷോഭ്യബലം
ലങ്കായാം നൃപതേശ്വരാഃ |
സുവേലേ രാഘവം ശൈലേ
നിവിഷ്ടം പ്രത്യവേദയൻ || 6.31.1 ||

ചാരാണാം രാവണഃ ശ്രുത്വാ
പ്രാപ്തം രാമം മഹാബലം |
ജാതോദ്യോഗോഭവത് കിഞ്ചിത്
സചിവാനിദമബ്രവീത് || 6.31.2 ||

മന്ത്രിണഃ ശീഘ്രമായാന്തു
സർവേ വൈ സുസമാഹിതാഃ |
അയം നോ മന്ത്രകാലോ ഹി
സമ്പ്രാപ്ത ഇതി രാക്ഷസാഃ || 6.31.3 ||

തസ്യ തച്ഛാസനം ശ്രുത്വാ
മന്ത്രിണോഭ്യാഗമൻ ദ്രുതം |

തതഃ സ മന്ത്രയാമാസ

രാക്ഷസൈഃ സചിവൈഃ സഹ || 6.31.4 ||

മന്ത്രയിത്വാ തു ദുർധർഷഃ

ക്ഷമം യത് തദനന്തരം |

വിസർജയിത്വാ സചിവാൻ

പ്രവിവേശ സ്വമാലയം || 6.31.5 ||

തതോ രാക്ഷസമാദായ

വിദുജ്ജിഹ്വം മഹാബലം |

മായാവിനം മഹായായം

പ്രാവിശദ് യത്ര മൈമിലീ || 6.31.6 ||

വിദുജ്ജിഹ്വം ച മായാജ്ഞ -

മബ്രവീദ് രാക്ഷസാധിപഃ |

മോഹയിഷ്ടാവഹേ സീതാം

മായയാ ജനകാത്മജാം || 6.31.7 ||

ശിരോ മായാമയം ഗൃഹ്യ

രാഘവസ്യ നിശാചര |

മാം ത്വം സമുപതിഷ്ഠസ്വ

മഹച്ച സശരം ധനുഃ || 6.31.8 ||

ഏവമുക്തസ്തഥേത്യാഹ

വിദുജ്ജിഹ്വാ നിശാചരഃ |

ദർശയാമാസ താം മായാം

സുപ്രയുക്താം സ രാവണേ || 6.31.9 ||

തസ്യ തുഷ്ടോഭവദ് രാജാ

പ്രദദൗ ച വിഭുഷണം |

അശോകവനികായാം ച
സീതാദർശനലാലസഃ || 6.31.10 ||

നൈര്യുതാനാമധിപതിഃ
സംവിവേശ മഹാബലഃ |
തതോ ദീനാമദൈന്യാർഹാം
ദദർശ ധനദാനുജഃ || 6.31.11 ||

അധോമുഖീം ശോകപരാ -
മുപവിഷ്ടാം മഹീതലേ |
ഭർതാരം സമനുധ്യാന്തീ -
മശോകവനികാം ഗതാം || 6.31.12 ||

ഉപാസ്യമാനാം ഘോരാഭീ
രാക്ഷസീഭിരദൂരതഃ |
ഉപസ്യത്യ തതഃ സീതാം
പ്രഹർഷം നാമ കീർതയൻ || 6.31.13 ||

ഇദം ച വചനം ധൃഷ്ട -
മുവാച ജനകാത്മജാം |
സാന്ത്വ്യമാനാ മയാ ഭദ്രേ
യമാശ്രിത്യ വിമന്യസേ || 6.31.14 ||

ഖരഹന്താ സ തേ ഭർതാ
രാഘവഃ സമരേ ഹതഃ |
ചരിന്നം തേ സർവമാ മുലം
ദർപശ്ച നിഹതോ മയാ || 6.31.15 ||

വ്യസനേനാത്മനഃ സീതേ
മമ ഭാര്യാ ഭവിഷ്യസി |

വിസൃജൈതാം മതിം മുഢേഘ
കിം മൃതേന കരിഷ്യസി || 6.31.16 ||

ഭവസ്വ ഭദ്രേ ഭാർയാണാം
സർവാസാമീശ്വരീ മമ |
അൽപപുണ്യേ നിവൃത്താർഥേ
മുഢേഘ പണ്ഡിതമാനനി |
ശൂണു ഭർതുവധം സീതേ
ഘോരം വൃത്രവധം യഥാ || 6.31.17 ||

സമായാതഃ സമുദ്രാന്തം
ഹന്തും മാം കില രാഘവഃ |
വാനരേന്ദ്രപ്രണീതേന
ബലേന മഹതാ വൃതഃ || 6.31.18 ||

സന്നിവിഷ്ടഃ സമുദ്രസ്യ
പീഡ്യ തീരമമോത്തരം |
ബലേന മഹതാ രാമോ
വ്രജത്യസ്തം ദിവാകരേ || 6.31.19 ||

അമാധുനി പരിശ്രാന്ത -
മർധരാത്രേ സ്ഥിതം ബലം |
സുഖസുപ്തം സമാസാദ്യ
ചരിതം പ്രഥമം ചരൈഃ || 6.31.20 ||

തത്പ്രഹസ്തപ്രണീതേന
ബലേന മഹതാ മമ |
ബലമസ്യ ഹതം രാത്രൗ
യത്ര രാമഃ സലക്ഷ്മണഃ || 6.31.21 ||

പട്ടിശാൻ പരിഘാംശ്ചക്രാ -

നൃഷ്ടീൻ ദണ്ഡാൻ മഹായുധാൻ |
ബാണജാലാനി ശൂലാനി
ഭാസ്യരാൻ കൂടമുദ്ഗരാൻ || 6.31.22 ||

യഷ്ടീശ്ച തോമരാൻ പ്രാസാം -

ശ്ചക്രാണി മുസലാനി ച |
ഉദ്യമ്യോദ്യമ്യ രക്ഷോഭി -
ർവാനരേഷു നിപാതിതാഃ || 6.31.23 ||

അഥ സുപ്തസ്യ രാമസ്യ

പ്രഹസ്തേന പ്രമാമിനാ |
അസക്തം കൃതഹസ്തേന
ശിരശ്ചരിന്നം മഹാസിനാ || 6.31.24 ||

വിഭീഷണഃ സമുത്പത്യ

നിഗൃഹീതോ യദൃച്ഛയാ |
ദിശഃ പ്രവ്രാജിതഃ സൈന്ധവൈ -
ർലക്ഷ്മണഃ പ്ലവഗൈഃ സഹ || 6.31.25 ||

സുഗ്രീവോ ഗ്രീവയാ സീതേ

ഭഗ്നയാ പ്ലവഗാധിപഃ |
നിരസ്തഹനുകഃ സീതേ
ഹനുമാൻ രാക്ഷസൈർഹതഃ || 6.31.26 ||

ജാംബവാന്മാ ജാനുഭ്യാ -

മുത്പതൻ നിഹതോ യുധി |
പട്ടിശൈർബഹുഭിശ്ചരിണോ
നികൃത്തഃ പാദപോ യഥാ || 6.31.27 ||

മൈന്ദശ്ച ദ്വിവിദശ്ചോഭൗ
 തൗ വാനരവരർഷഭൗ |
 നിഃശ്വസന്തൗ രുദന്തൗ ച
 രുധിരേണ പരിപ്ലുതൗ || 6.31.28 ||

അസിനാ വ്യായതൗ ചരിന്നൗ
 മധ്യേ ഹൃരിനിഷ്കുദന്തൗ |
 അനുശ്വസിതി മേദിൻയാം
 പനസഃ പനസോ യഥാ || 6.31.29 ||

നാരാചൈർബഹുഭിശ്ചരിന്നഃ
 ശേതേ ദർയാം ദരീമുഖഃ |
 കുമുദസ്തു മഹാതേജാ
 നിഷ്കുജൻ സായകൈർഹതഃ || 6.31.30 ||

അംഗദോ ബഹുഭിശ്ചരിന്നഃ
 ശരൈരാസാദ്യ രാക്ഷസൈഃ |
 പരിതോ രുധിരോദ്ഗാരി
 ക്ഷിതൗ നിപതിതോഽംഗദഃ || 6.31.31 ||

ഹരയോ മമിതാ നാഗൈ
 രഥജാലൈസ്തഥാപരേ |
 ശയാനാ മൃദിതാസ്തത്ര
 വായുവേഗൈരിവാംബുദാഃ || 6.31.32 ||

പ്രസ്യതാശ്ച പരേ ത്രസ്താ
 ഹന്യമാനാ ജഘന്യതഃ |
 അനുദ്രുതാസ്തു രക്ഷാഭിഃ
 സിംഹൈരിവ മഹാദ്വിപാഃ || 6.31.33 ||

സാഗരേ പതിതാഃ കേചിത്
 കേചിദ് ഗഗനമാശ്രിതാഃ |
 ഋക്ഷാ വൃക്ഷാനുപാരുഡാ
 വാനരീം വൃത്തിമാശ്രിതാഃ || 6.31.34 ||

സാഗരസ്യ ച തീരേഷു
 ശൈലേഷു ച വനേഷു ച |
 പിംഗലാസ്തേ വിരൂപാക്ഷേ
 രാക്ഷസൈർബഹവോ ഹതാഃ || 6.31.35 ||

ഏവം തവ ഹതോ ഭർതാ
 സസൈന്ധോ മമ സേനയാ |
 ക്ഷതജാർദ്രം രജോധ്യുസ്ത -
 മിദം ചാസ്യാഹൃതം ശിരഃ || 6.31.36 ||

തതഃ പരമദുർധർഷോ
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
 സീതായാമുപശൃൺവന്ത്യാം
 രാക്ഷസീമിദമബ്രവീത് || 6.31.37 ||

രാക്ഷസം ക്രൂരകർമാണം
 വിദ്യുജ്ജിഹ്വം സമാനയ |
 യേന തദ്രാഘവശിരഃ
 സംഗ്രാമാത് സ്വയമാഹൃതം || 6.31.38 ||

വിദ്യുജ്ജിഹ്വസ്തദാ ഗൃഹ്യ
 ശിരസ്തത്സശരാസനം |
 പ്രണാമം ശിരസാ കൃത്വാ
 രാവണസ്യാഗ്രതഃ സ്ഥിതഃ || 6.31.39 ||

തമബ്രവീത് തതോ രാജാ
 രാവണോ രാക്ഷസം സ്ഥിതം |
 വിദ്യുജ്ജിഹ്വം മഹാജിഹ്വം
 സമീപപരിവർതിനം || 6.31.40 ||

അഗ്രതഃ കുരു സീതായാഃ
 ശീഘ്രം ദാശരഥേഃ ശിരഃ |
 അവസ്ഥാം പശ്യിമാം ഭർതൃഃ
 കൃപണാ സാധു പശ്യതു || 6.31.41 ||

ഏവമുക്തം തു തദ് രക്ഷഃ
 ശിരസ്തത് പ്രിയദർശനം |
 ഉപനീക്ഷിപ്യ സീതായാഃ
 ക്ഷിപ്രമന്തരധീയത || 6.31.42 ||

രാവണശ്ചാപി ചിക്ഷേപ
 ഭാസ്യരം കാർമുകം മഹത് |
 ത്രിഷു ലോകേഷു വിഖ്യാതം
 രാമസ്യേതദിതി ബ്രുവൻ || 6.31.43 ||

ഇദം തത് തവ രാമസ്യ
 കാർമുകം ജ്യാസമാവൃതം |
 ഇഹ പ്രഹസ്തേനാനീതം
 തം ഹത്യാ നിശി മാനുഷം || 6.31.44 ||

സ വിദ്യുജ്ജിഹ്വേന സഹൈവ തച്ഛിരോ
 ധനുശ്ച ഭൂമൗ വിനികീർയ രാവണഃ |
 വിദേഹരാജസ്യ സുതാം യശസ്വിനീം
 തതോബ്രവീത് താം ഭവ മേ വശാനുഗാ || 6.31.45 ||

॥ ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
യുദ്ധകാണ്ഡേ ഏകത്രിംശഃ സർഗഃ ॥